

19/24

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij e-mail van 3 september 2019 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 23 augustus 2019, ingekomen per e-mail van 3 september 2019;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 16 oktober 2019;
- de e-mail d.d. 12 november 2019 van klager, waarin hij mededeelt dat hij zich ter zitting zal laten bijstaan door mevrouw C, in de hoedanigheid van collega en intern verantwoordelijke materiële controle;
- de e-mail d.d. 12 november 2019 van verweerster, waarin zij mededeelt dat zij zich ter zitting zal laten bijstaan door haar collega mevrouw drs. D, gezondheidszorgpsycholoog;
- de e-mail d.d. 12 november 2019 van verweerster, waarin zij een vraag over de procedure stelt, en waarin zij mededeelt dat zij heeft vernomen dat klager een zelfde klacht heeft tegen haar heeft ingediend bij het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG);
- de brief d.d. 21 november 2019 van de secretaris van het College aan partijen, waarin zij hen mededeelt dat het College het gewenst acht de mondelinge behandeling van de klacht op 11 december 2019 te laten doorgaan, waarbij de kwestie van de samenloop van de klachtzaken tevens ter sprake zal komen, en waarin zij partijen verzoekt haar de vóór half december verwachte beslissing van het RTG toe te zenden;
- de e-mail met bijlage d.d. 3 december 2019 van verweerster, waarbij zij de beslissing van het RTG d.d. 28 november 2019 toezendt;
- de e-mail met bijlage d.d. 6 december 2019 van klager, waarbij hij eveneens genoemde beslissing van het RTG overlegt.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 11 december 2019, waarbij klager en verweerster aanwezig waren.

Klager werd bijgestaan door mevrouw C. Verweerster werd bijgestaan door mevrouw D.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

II 1. Klager heeft een psychologenpraktijk, hierna te noemen de praktijk. Klager verricht in opdracht van de gemeente X werkzaamheden op het gebied van jeugdhulp. De gemeente X behoort tot een samenwerkingsverband, genaamd Regio Y, hierna te noemen de Regio, dat meerdere gemeenten omvat.

II 2. Op 28 januari 2019 heeft de heer E, afdelingshoofd Sociaal van de Regio, hierna te noemen E, een brief gestuurd aan de praktijk met de volgende inhoud:

“De regio Y ziet zich de laatste maanden geconfronteerd met oplopende kosten bij de jeugdhulp. In een brief van 2 oktober 2018 hebben wij u hier al over geïnformeerd en laten weten dat we bezig zijn met een pakket van maatregelen om de kosten te kunnen gaan beheersen. Eén van deze maatregelen is het in gang zetten van materiële controles bij de aanbieders.

In dit kader gaan wij ook bij uw instelling een materiële controle verrichten. Wij vragen om uw medewerking hierbij.

In bijgaand controlekader kunt u lezen wat de context is van deze controle en hoe wij deze gaan uitvoeren. Binnenkort wordt u benaderd door een medewerker van Z, het bureau dat deze detailcontrole namens ons uit zal voeren.

.....
.....”

II 3. Verweerster is op freelance basis als gezondheidszorgpsycholoog werkzaam bij het bureau ‘Z’, hierna te noemen het bureau.

II 4. De gemeente heeft het bureau opdracht gegeven om bij een aantal zorgaanbieders een detailcontrole uit te voeren. Een detailcontrole kan worden ingezet als er uit de eerder uitgevoerde algemene controle nog onvoldoende zekerheid is verkregen over de rechtmatigheid en/of doelmatigheid van de verleende zorg. Een en ander is vastgelegd in de ‘*Handreiking Materiële controle voor Jeugdwet*’ van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), op basis van de Regeling Jeugdwet.

II 5. Eén van deze zorgaanbieders was de praktijk van klager, zoals weergegeven onder II 2.

II 6. In het document *Controlekader Jeugdzorgaanbieders in het kader van de beheersmaatregelen 2018-2019 Regio Y d.d. 4 december 2018*, dat bij de onder II 2. genoemde brief van E was gevoegd, staat informatie over onder meer de aanleiding tot en het doel van de controle, en de werkwijze die bij de controle wordt gehanteerd.

Als doel van de controle is geformuleerd:

“Het doel van de controle is volgende na te gaan:

- *Is de verantwoorde zorg rechtmatig?*
- *Is geleverde zorg doelmatig ingezet?*
- *Past de geleverde zorg bij de zwaarte van de zorgvraag?*
- *Wordt bij de zorgaanbieder de inschaling van de arrangementen juist toegepast?”*

II 7. In het document staat voorts dat het onderzoek zal worden uitgevoerd door een onafhankelijk bureau en door een BIG-geregistreerde psycholoog, die bevoegd is de dossiers van cliënten te onderzoeken, dat het bureau de eindresultaten van het onderzoek uitsluitend aan de inkooporganisatie van Y zal rapporteren, en dat cliëntgegevens niet met de gemeente zullen worden gedeeld.

II 8. De controle in klagers praktijk werd uitgevoerd door verweerster en door haar collega gezondheidszorgpsycholoog, mevrouw D. Klager heeft de klacht eveneens ingediend tegen laatstgenoemde. Zij is echter geen lid van het NIP en evenmin geregistreerd in een van de NIP-registers, zodat de klacht tegen haar niet in behandeling kon worden genomen.

II 9. De vraagstelling voor het onderzoek luidde:

“Indien sprake is van segment 2-producten, geldt de volgende vraagstelling:

1. *Is bij intake de juiste inschaling gemaakt o.b.v. de door de regio gehanteerde systematiek?*
2. *Was de inzet bij de cliënt doelmatig en passend bij het gekozen arrangement?*

3. *Was de inzet rechtmatig (verwijsbrief, is de zorg geleverd)?*

Indien sprake is van segment 3-producten, geldt de volgende vraagstelling:

1. *Welke inzet is er geweest bij de cliënt? Komt dit overeen met de gedeclareerde zorg?*
2. *Is de gedeclareerde zorg rechtmatig geleverd?*
3. *Is sprake van jeugdzorg in plaats van onderwijs? Zo ja, is de inzet erop gericht om het kind weer zo snel mogelijk uit te laten stromen naar school?"*

II 10. Verweerster heeft de praktijk op 6 mei 2019 bezocht. Bij de verdere weergave van de feiten zal het College omwille van de leesbaarheid alleen spreken over verweerster, hoewel zij het onderzoek samen met haar hiervoor genoemde collega heeft uitgevoerd.

II 11. Op 5 juni 2019 heeft verweerster een concept Beoordelingsverslag naar klager gestuurd. Daarin zijn meerdere bij de praktijk geconstateerde tekortkomingen opgenomen.

II 12. Klager heeft op 14 juni 2019 een brief gestuurd aan de heer F, directeur van het bureau, waarin hij stelt zich niet in het concept Beoordelingsverslag te herkennen. Klager licht dit in de brief toe en stelt daarin onder meer dat een onderzoek als het onderhavige dient plaats te vinden conform het 'Controlekader Jeugdzorgaanbieders, in het kader van de beheersmaatregelen 2018-2019 Regio Y d.d. 4 december 2018', welk controlekader hem bij brief van E van 25 januari 2019 was toegezonden.

Ook stelt klager in de brief onder meer dat de onderzoeker openheid van zaken dient te geven over de voorafgaand aan het onderzoek gekozen onderzoeksmethode(n).

Het slot van de brief luidt als volgt:

“Wij verzoeken u teneinde een reactie te kunnen geven aan ons kenbaar te maken of u een (onderzoeks)protocol hebt vastgesteld en gevolgd, welke onderzoeksmethode u hebt gehanteerd, op welke wijze u het onderzoek hebt uitgevoerd op dossierniveau, welke dossiers u hebt geraadpleegd, van welke gevonden feiten u bent uitgegaan, op welke wijze u het normenkader hebt toegepast zoals hiervoor vermeld en op welke feiten en omstandigheden u uw oordeel en/of bevindingen baseert.”

II 13. Op 21 juni 2019 heeft F op de brief van klager gereageerd.

II 14. Op 26 juni 2019 is een tweede versie van het conceptrapport aan klager verzonden.

II 15. Bij brief van 4 juli 2019 heeft klager daarop inhoudelijk gereageerd.

II 16. Bij brief van 17 juli 2019 heeft F klager geantwoord.

II 17. Op 22 juli 2019 is het definitieve rapport aan de opdrachtgever gestuurd, met als bijlage klagers reactie op het tweede concept.

II 18. Op 23 juli 2019 heeft hierover nog een e-mailwisseling plaatsgevonden tussen klager en verweerster.

II 19. Bij brief van 30 juli 2019 heeft F klager geschreven dat hij het definitieve rapport daadwerkelijk als definitief beschouwt en geen verdere aanpassingen daarin zal aanbrengen en dat hij stopt met de communicatie over het rapport met klager. Tevens schrijft F dat hij de opdrachtgever over de laatste contactmomenten met klager en het besluit om het dossier te sluiten zal informeren.

II 20. Klager heeft op 14 juni 2019 een brief aan E gestuurd, waarin hij een klacht aangaande het onderzoek indient. Bij brief van 1 oktober 2019 heeft E namens de bestuurscommissie jeugd van de

Regio daarop gereageerd, en geschreven dat de commissie geen reden had om te twijfelen aan de deskundigheid en de onafhankelijkheid van het bureau.

II 21. In augustus 2019 heeft klager een klacht tegen verweerster ingediend bij het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg. Bij brief van 23 september 2019 heeft de secretaris van het RTG aan klager meegedeeld dat zij de zaak naar de raadkamer van het RTG zal verwijzen met het advies klager niet-ontvankelijk te verklaren in zijn klacht, omdat er naar haar idee geen sprake is van handelen van verweerster dat verband houdt met het belang van een goede uitvoering van de individuele gezondheidszorg.

II 22. Het RTG heeft op 28 november 2019 uitspraak gedaan en klager zonder nader onderzoek niet-ontvankelijk verklaard in zijn klacht.

Het College heeft daartoe overwogen dat een materiële controle zoals door verweerster uitgevoerd, geen handelen of nalaten betreft dat betrekking heeft op de individuele gezondheidszorg, en dat dit handelen evenmin voldoende weerslag heeft op het belang van de individuele gezondheidszorg, aangezien de verwijten die klager heeft geformuleerd buiten het kader van de medisch inhoudelijke zorg en daarom mede buiten het bereik van het tuchtrecht vallen.

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen.

1. Volgens klager heeft verweerster in strijd met artikel 41 van de Beroepscode 2015 niet als onafhankelijk onderzoekster gewerkt, omdat de directeur van het bureau die haar heeft verzocht de opdracht voor het onderzoek uit te voeren, tevens werkzaam is als Manager Beheersmaatregelen Jeugdhulp voor de Regio Y, de opdrachtgever van het onderzoek.
2. Klager stelt dat verweerster heeft nagelaten zich ervan te vergewissen dat de feiten en omstandigheden die aan het onderzoek ten grondslag liggen volledig en juist zijn. Volgens klager heeft verweerster ten onrechte zijn reactie op de conceptrapportages niet in het rapport verwerkt. Tevens verwijt klager verweerster dat zij onzorgvuldig is omgegaan met het verkrijgen en het statistisch bewerken van gegevens en met het verklaren van de resultaten. Klager verwijst naar artikel 47 van de Beroepscode 2015.
3. Volgens klager heeft verweerster het onderzoek zeer onzorgvuldig uitgevoerd, door geen gebruik te maken van hoor en wederhoor en het doen van talloze onjuiste interpretaties. Klager stelt dat een correct uitgevoerde steekproef ontbreekt. Klager acht de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd strijdig met artikel 101 van de Beroepscode 2015.
4. De onjuiste wijze van onderzoek heeft naar de mening van klager geleid tot onjuiste en niet onderbouwde conclusies. Ook is geen juiste bronvermelding gehanteerd, aldus klager. In zijn klaagschrift heeft klager voorbeelden van onjuistheden genoemd en gesteld dat verweerster de artikelen 46 en 106 van de Beroepscode 2015 heeft geschonden.
5. Volgens klager heeft verweerster geweigerd zijn aanvullende vragen naar aanleiding van het onderzoek te beantwoorden. Door de communicatie met hem te beëindigen heeft verweerster volgens klager nagelaten de continuïteit van de professionele relatie te waarborgen. Klager verwijt verweerster in strijd te hebben gehandeld met de artikelen 19, 21 en 25 van de Beroepscode 2015.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V 1. Ten aanzien van de klacht overweegt het College als volgt.

V 2. Ten aanzien van de ontvankelijkheid.

V 3. Het College heeft zich ambtshalve beraden op de vraag of verweerster in deze beroepsmatig heeft gehandeld in de zin van artikel 1.1 van de Beroepscode 2015, hierna te noemen de code, en of verweersters handelwijze kan worden getoetst aan de code.

V 4. Ingevolge artikel 2.1.3 lid 1 van het Reglement voor het Toezicht, hierna te noemen het R.v.T., neemt het College van Toezicht geen klacht in behandeling als de klager daarbij geen belang heeft, tenzij naar het oordeel van het College behandeling van de klacht in het belang is van de psychologie of de psychologiebeoefening.

Volgens lid 2 van dit artikel wordt een klager geacht belang te hebben wanneer hij voldoet aan de begripsomschrijving van betrokkene zoals vastgelegd in de Beroepscode voor psychologen.

V 5. De definitie van betrokkene in artikel 1.2 van de hier van toepassing zijnde Beroepscode 2015, hierna de code, luidt als volgt:

“Elke persoon die direct of indirect is betrokken bij het beroepsmatig handelen van de psycholoog of die daardoor in zijn belangen wordt geraakt; zoals de cliënt, de partner en naaste verwanten van de cliënt, de opdrachtgever, de collega, student, proefpersoon, et cetera.”

Volgens artikel 1.1 van de code houdt beroepsmatig handelen in: *“Alle handelingen die de psycholoog verricht wanneer hij optreedt in de hoedanigheid of functie van psycholoog of gebruik maakt van de aanduiding psycholoog; hieronder valt de professionele relatie, het optreden als wetenschappelijk onderzoeker, docent, supervisor, in de media et cetera.”*

V 6. Het College is van oordeel dat verweerster beroepsmatig heeft gehandeld in de zin van de code. Zij heeft immers in haar hoedanigheid van psycholoog, meer specifiek van gezondheidszorgpsycholoog, het onderzoek in klagers praktijk verricht. Daarnaast is het College van oordeel dat klager kan worden gekwalificeerd als betrokkene bij dit beroepsmatig handelen van verweerster, nu hij een belang had bij het onderzoek en de uitkomsten daarvan.

V 7. Ten aanzien van de samenloop met de tuchtrechtelijke procedure bij het RTG:

V 8. Met ingang van 18 januari 2016 is het R.v.T., dat de regels bevat voor de tuchtrechtprocedure bij het NIP, gewijzigd.

In dit Reglement is toen een nieuw artikel 2.1.7 opgenomen luidende als volgt:

1. *Het College kan besluiten een klacht die door dezelfde klager(s) is ingediend bij een Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg niet te behandelen.*
2. *Indien na de indiening van een klacht bij het College van Toezicht de klacht door dezelfde klager(s) tevens wordt ingediend bij een Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg kan het College van Toezicht respectievelijk het College van Beroep de behandeling staken.*

Achtergrond is dat het NIP zo veel mogelijk wil voorkomen dat een lid zich voor één en dezelfde klacht moet verantwoorden ten overstaan van twee tuchtcolleges.

V 9. In dit geval heeft klager een klacht bij het RTG ingediend, die gelijkloidend is aan de onderhavige klacht. Klager is door het RTG niet-ontvankelijk verklaard in zijn klacht, zoals weergegeven onder II 22.

V 10. Het College is van oordeel dat, nu in de klachtprocedure bij het NIP een ander criterium wordt gehanteerd dan bij het RTG, te weten de vraag of sprake is van beroepsmatig handelen, waarbij klager een belang heeft, welke vraag onder V 6. bevestigend is beantwoord, de klacht door het College in behandeling dient te worden genomen. Klager is dan ook ontvankelijk in zijn klacht.

V 11. Ten aanzien van de inhoud van de klacht:

V 12. Ad klachtonderdeel 1:

V 13. Verweerster heeft in haar verweerschrift gemotiveerd weersproken dat zij niet onafhankelijk zou zijn. Met verweerster is het College van oordeel dat de omstandigheid dat zij het onderzoek in opdracht van het bureau heeft uitgevoerd, van welk bureau de directeur niet onafhankelijk zou zijn in de visie van klager, niet impliceert dat zij in haar hoedanigheid van psycholoog die met de uitvoering van het onderzoek was belast niet onafhankelijk zou zijn.

Ook al zou sprake zijn van mogelijke belangenverstrengeling van F, hetgeen niet vaststaat, dan betekent dat niet dat verweerster, die als zelfstandige een opdracht tot onderzoek van het bureau heeft aanvaard, daarmee ook niet onafhankelijk zou zijn.

Tegenover de gemotiveerde ontkenning daaromtrent door verweerster heeft klager zijn stellingen ter zake niet nader onderbouwd, in die zin dat niet is gesteld of gebleken waaruit de vermeende niet-onafhankelijkheid van verweerster zou hebben bestaan.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

V 14. Ad klachtonderdeel 2:

V 15. Het College heeft geconstateerd dat verweerster tweemaal een conceptrapportage aan klager heeft gestuurd en hem in de gelegenheid heeft gesteld daarop te reageren. Steeds zijn klagers opmerkingen daarin zoveel mogelijk verwerkt.

Ten slotte is de definitieve rapportage naar de opdrachtgever verzonden, waarbij die opmerkingen van klager die niet door verweerster werden onderschreven, aan het rapport zijn toegevoegd en zijn meegestuurd naar de opdrachtgever.

De klacht dat verweerster klagers reactie op de conceptrapportages niet in het rapport heeft verwerkt gaat dus niet op.

Dit klachtonderdeel is eveneens ongegrond.

V 16. Ad klachtonderdeel 3 en 4:

V 17. Gelet op hun onderlinge samenhang behandelt het College deze klachtonderdelen gezamenlijk. Het College stelt voorop dat de wijze waarop het onderzoek diende te worden uitgevoerd tot de beleidsvrijheid van de psycholoog behoort. Het College toetst of het onderzoek door de psycholoog dat tot de rapportage heeft geleid uit het oogpunt van vakkundigheid en zorgvuldigheid de tuchtrechtelijke toets der kritiek kan doorstaan en of de psycholoog binnen de grenzen van zijn deskundigheid is gebleven. Ten aanzien van de conclusie van de rapportage wordt beoordeeld of de psycholoog in redelijkheid tot die conclusie heeft kunnen komen.

In dit geval heeft het College op basis van de stukken niet kunnen constateren dat dit niet het geval is.

Zo zijn de bevindingen en conclusies zorgvuldig onderbouwd en geformuleerd, zonder tot te stellige of vergaande uitspraken te komen, en steeds met vermelding van het commentaar van klager. Dat de gemeente wellicht klager onwelgevallige consequenties aan de rapportage heeft verbonden valt buiten de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van verweerster en de beoordeling van het College.

Wat betreft de steekproef is gebleken dat het de bevoegdheid van de gemeente, als opdrachtgever, was de selectie van de te onderzoeken dossiers te maken. Door foutieve informatie van de gemeente ging verweerster ervan uit dat het om een aselecte steekproef ging, terwijl het in werkelijkheid een bewuste keuze van dossiers door de gemeente betrof.

Naar het oordeel van het College is ook dit verweerster niet aan te rekenen. Bovendien is dit niet relevant voor de uitvoering van het onderzoek door verweerster van de geselecteerde dossiers. Klager heeft met zijn stelling dat verweerster geen bronvermelding heeft gehanteerd blijkens zijn klaagschrift kennelijk bedoeld dat onduidelijk is waarop zij haar conclusies heeft gebaseerd. Zoals hiervoor overwogen is het College van oordeel dat dit wel degelijk uit de rapportage blijkt, en uit de nadere toelichting, zoals door verweerster in haar verweerschrift en ter zitting is gegeven. Ook het derde en vierde klachtonderdeel zijn ongegrond.

V 18. Ad klachtonderdeel 5:

V 19. Het in het vijfde klachtonderdeel gestelde is door verweerster gemotiveerd weersproken, zowel in haar verweerschrift als ter zitting.

Als bijlagen bij het verweerschrift zijn de diverse reacties op klagers aanvullende vragen overgelegd. Daaruit blijkt dat verweerster wel degelijk klagers vragen naar aanleiding van het onderzoek, en ook naar aanleiding van de diverse conceptrapportages heeft beantwoord. Klachtonderdeel vijf is eveneens ongegrond.

V 20. Het College komt tot de slotsom dat de klacht in al haar onderdelen ongegrond is.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gewezen op **11 december 2019**

door:

mr. J.P. Fokker, voorzitter, mr. T.A. Leenhouts-Strijker, secretaris, dr. H.F.A. Diesfeldt, dr. J.P.C. Jaspers, dr. G.F.E.C. van Linden van den Heuvel, leden

en ondertekend door de voorzitter,

J.P. Fokker